

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА _____ Економічної теорії і права _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

_____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Макроекономіка

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 072 Фінанси, банківська справа та страхування _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Фінанси і кредит» _____

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр _____

(назва освітнього ступеня)

форма навчання _____ денна _____

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Кобзар Надія Іванівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Макроекономіка – дисципліна циклу загальної підготовки, викладається як нормативна на першому курсі у II семестрі навчального року. В курсі розглядаються питання виникнення макроекономіки, як науки її предмет і функції, місце в системі економічних наук. Досліджуються проблеми макроекономіки і макрорегулювання, макроекономічні показники в системі національних рахунків та методики їх обчислення. Головною проблемою визначається макроекономічна нестабільність та форми її прояву, шляхи зменшення негативних наслідків. Аналізується макроекономічна рівновага та її теоретичні моделі, зокрема моделі і механізми ринкового та державного регулювання економіки: фіскальна і монетарна політика держави. Надається характеристика теоретичних моделей економічного зростання та сучасне бачення практичного його забезпечення

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4		120
Аудиторні заняття, у т.ч:	60			60
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	30			30
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	15			15
підготовка до контрольних заходів	10			10
виконання курсового проекту або роботи				

опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	5			5
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни формування системи знань про механізм функціонування національної економіки на підставі сучасних макроекономічних теорій, обґрунтованих світовою і вітчизняною наукою, та досвіду макроекономічної практики.

Завдання дисципліни вивчення методів дослідження макроекономічних процесів, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, інструментів впливу держави на макроекономічні пропорції, теоретичних моделей та практичних можливостей економічного зростання національної економіки.

Пререквізити дисципліни: «Економічна теорія», «Політекономія», «Національна економіка», «Сучасна економічна глобалізація».

Постреквізити дисципліни: «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання», «Податкова система», «Банківська система», «Бюджетна система», «Фінансовий ринок».

Компетентності: **ІК.** Здатність до пошуку та вирішення проблем в сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень, аналізу, розробки та впровадження інновацій. **ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами. **ЗК2.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК6.** Здатність самостійного проведення досліджень на відповідному рівні. **ЗК7.** Здатність отримувати сучасні знання з фаху та суміжних сфер. **ЗК8.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. **ЗК12.** Вміння працювати самостійно. **ЗК13.** Здатність аналізувати соціально-економічні проблеми суспільства. **СК1.** Розуміння концептуальних основ економічної теорії на макро- та мікрорівні, загальної теорії фінансів. **СК2.** Розуміння принципів формування та функціонування сучасних фінансових систем.

Заплановані результати навчання. **РН1.** Знати закони соціально-економічного розвитку, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки між процесами та елементами різних рівнів соціально-економічних систем. **РН21.** Знати вимоги до професійної діяльності, які необхідні для забезпечення соціально-економічного розвитку України.

Методи навчання пояснювально-ілюстративний, метод проблемного викладання, метод стимулювання навчальної діяльності, контролю і самоконтролю, частково-пошуковий (евристичний), опосередкованого керівництва, дослідницький.

Форми навчання колективні, групові, індивідуальні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи макроекономічного розвитку національної економіки.					
Макроекономіка: предмет, методи аналізу функції.	6	2	2		2
Вимірювання результатів макроекономічного розвитку СНР.	6	2	2		2
Макроекономічна нестабільність та безробіття.	6	2	2		2
Макроекономічна нестабільність та інфляція.	8	4	2		2
Сукупний попит. Закон і крива сукупного попиту. Детермінанти сукупного попиту.	2	2			

Сукупна пропозиція, закон і крива сукупної пропозиції. Детермінанти сукупної пропозиції. Макроекономічна рівновага.	6	2	2		2
	7		2		5
Разом за змістовим модулем 1	41	14	12		15
Змістовий модуль 2. Моделі і механізми регулювання макроекономічного розвитку					
Класична модель макроекономічної рівноваги.	6	2	2		2
Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: загальна характеристика.	10	4	4		2
Фіскальна система, її елементи та функції. Державне регулювання економіки за допомогою фіскальних інструментів.	10	4	4		2
Грошові агрегати та їх вимір. Банківська система, її функції та її елементи. Державне регулювання економіки за допомогою монетарних інструментів.	11	4	4		3
Теорії економічного зростання	12	2	4		6
Разом за змістовим модулем 2	49	16	18		15
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	120	30	30		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Макроекономіка: предмет, методи аналізу, функції.	2
2	Вимірювання результатів макроекономічного розвитку. Система національних рахунків.	2
3	Макроекономічна нестабільність та безробіття.	2
4,5	Макроекономічна нестабільність та інфляція.	4
6	Сукупний попит. Закон і крива сукупного попиту. Детермінанти сукупного попиту.	2
7	Сукупна пропозиція, закон і крива сукупної пропозиції. Детермінанти сукупної пропозиції. Макроекономічна рівновага.	2
8	Класична модель макроекономічної рівноваги.	2
9,10	Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: загальна характеристика.	4
11-12	Фіскальна система, її елементи та функції. Державне регулювання економіки за допомогою фіскальних інструментів.	4
13-14	Грошові агрегати та їх вимір. Банківська система, її функції та її елементи. Державне регулювання економіки за допомогою монетарних інструментів.	4
15	Теорії економічного зростання	2
	ВСЬОГО:	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Макроекономіка : предмет, методи аналізу, функції	2
2	Вимірювання результатів макроекономічного розвитку. Система національних рахунків	2

3	Макроекономічна нестабільність та безробіття	2
4,5	Макроекономічна нестабільність та інфляція.	4
6,7	Сукупний попит. Закон і крива сукупного попиту. Детермінанти сукупного попиту	4
8	Класична модель макроекономічної рівноваги	2
9,10	Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: загальна характеристика.	4
11,12	Фіскальна система, її елементи та функції. Державне регулювання економіки за допомогою фіскальних інструментів.	4
13	Грошові агрегати та їх вимір. Банківська система, її функції та її елементи. Державне регулювання економіки за допомогою монетарних інструментів.	2
14,15	Теорії економічного зростання	4
	ВСЬОГО:	30

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	15
	підготовка до контрольних заходів	10
	виконання курсового проекту або роботи	
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	5
	Історія виникнення та розвитку СНР. Структура СНР	1
	Динаміка національного виробництва.	1
	Порівняльна характеристика класичної та кейнсіанської моделей макроекономічної рівноваги.	1
	Опрацювання бюджету на поточний рік: доходна частина, видатки, дефіцит (профіцит)	1
	Система оподаткування в Україні.	1
	підготовка до екзамену	30
	ВСЬОГО:	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами поточного та підсумкового контролю є письмовий, поточне усне опитування, тестування, розв'язування практичних задач.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З розрахунку 100 балів оцінюються результати кожного з двох змістових модулів, контроль яких передбачено робочою навчальною програмою. Загальна оцінка виконання завдань змістових модулів розраховується як середня від отриманих результатів 1 і 2 поточного контролю.

Екзаменаційна оцінка виставляється з розрахунку 100 балів за виконання екзаменаційної письмової роботи.

Підсумкова оцінка успішності студентів з дисципліни розраховується, як середньоарифметична від екзаменаційної оцінки та підсумкової оцінки виконання завдань поточних змістових модулів.

Критерії оцінки виконання завдань поточного контролю 1 змістового модулю

Форма поточного контролю – контрольна робота.

Структура завдання контрольної роботи складається з 4-х типів питань:

1 – теоретичне питання;

2 – 10 питань на засвоєння термінів і понять (словниковий диктант);

3 – 10 тестів;

4 – 2 задачі.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, за результатами поточного контролю, становить – 100 балів. 10 балів студент отримує, якщо він не має пропусків занять і активно працював на практичних заняттях. 90 балів максимально студент може отримати за виконання завдання контрольної роботи. Відповідно структурі завдання та складності питань:

- перше питання оцінюється у - 20 балів;

- друге - 20 балів;

- третє - 10 балів;

- кожна задача (20 балів) - 40 балів.

Теоретичне питання оцінюється у 20 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом. При цьому виклав матеріал логічно, послідовно, самостійно, продемонстрував вміння робити узагальнення, висновки.

В межах від 11 до 19 балів за теоретичне питання студент отримує у разі, якщо відображена структура питання, названі основні терміни, але не надані їх визначення, не розкритий їх зміст.

Якщо студент визначає окремі фрагменти питання, не розкриваючи їх суті він отримує 1 - 10 балів.

Якщо питання зовсім не розкрито, або студент неправильно зрозумів його суть і дає відповідь, яка не стосується цього питання, він отримує 0 балів.

Кожна правильна відповідь на друге питання дає 2 бали, на третє – 1 бал.

Оцінка розв'язання задачі:

20 балів студент отримує, якщо визначені формули за якими розв'язується задача, зроблено розрахунки, відповідь правильна.

Якщо студент написав формули, за якими розв'язується задача, показав послідовність необхідних обчислень, але допустив помилку у розрахунках, то можна вважати, що студент виконав задачу в основному, він отримує 11-19 балів.

1-10 балів студент отримує, якщо написав формули розв'язання задачі і не встиг зробити розрахунки.

Задача вважається не розв'язаною, якщо студент не зміг визначити формули і хід рішення задачі та зробити розрахунки. Він отримує 0 балів.

Враховуючи названі критерії оцінки виконання контрольної роботи, студент отримує у сумі ту кількість балів, яка відображає рівень виконання завдання.

Критерії оцінки виконання завдань поточного контролю 2 змістового модулю

Форма поточного контролю – контрольна робота.

Структура завдання контрольної роботи складається з 4-х типів питань:

1 – 10 питань на засвоєння термінів і понять (словниковий диктант);

2 – 10 тестів;

3 – 10 питань типу «правильно/неправильно»;

4 – 2 задачі.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, за результатами поточного контролю, становить – 100 балів. 10 балів студент отримує, якщо він не має пропусків занять і активно працював на практичних заняттях. 90 балів максимально студент може отримати за

виконання завдання контрольної роботи. Відповідно структури завдання та складності питань:

- перше питання оцінюється у - 20 балів;
- друге - 20 балів;
- третє - 10 балів;
- кожна задача (20 балів) - 40 балів.

Кожна правильна відповідь на перше питання дає 2 бали, на друге – 2 бали, третє – 1 бал.

Оцінка розв'язання задачі:

20 балів студент отримує, якщо визначені формули за якими розв'язується задача, зроблено розрахунки, відповідь правильна.

Якщо студент написав формули, за якими розв'язується задача, показав послідовність необхідних обчислень, але допустив помилку у розрахунках, то можна вважати, що студент виконав задачу в основному, він отримує 11-19 балів.

1-10 балів студент отримує, якщо написав формули розв'язання задачі і не встиг зробити розрахунки.

Задача вважається не розв'язаною, якщо студент не зміг визначити формули і хід рішення задачі та зробити розрахунки. Він отримує 0 балів.

Враховуючи названі критерії оцінки виконання контрольної роботи, студент отримує у сумі ту кількість балів, яка відображає рівень виконання завдання.

Критерії екзаменаційної оцінки

Екзамен проводиться у письмовій формі. Оцінюється робота з розрахунку 100 балів. Екзаменаційний білет містить 4 завдання. Перше завдання теоретичне, повне розкриття якого оцінюється у 40 балів. Друге завдання – тестове містить 5 тестів, загальна оцінка завдання – 10 балів. Третє завдання – словниковий диктант, в ньому названо 10 категорій (понять), необхідно дати їх визначення. Повна відповідь оцінюється у 30 балів. Четверте завдання – задача, правильне розв'язання якої оцінюється у 20 балів.

Перше завдання оцінюється у 40 балів, якщо теоретичне питання розкрито повністю, матеріал викладено логічно і послідовно мають місце аналіз, узагальнення, висновки, відповідь є самостійною.

Якщо перше питання розкрито не у повному обсязі, мають місце зауваження викладача – студент отримує 30 - 39 балів.

20-29 балів – відповідь оцінюється, якщо не визначені складові питання та не розкрито їх зміст

10 - 19 балів за перше питання виставляються при умові, якщо розкриті лише окремі аспекти питання, відсутній системний аналіз, мають місце суттєві зауваження викладача.

0-9 балів студент отримує, якщо в цілому питання не розкрито, а надано лише його окремі фрагменти.

Кожна правильна відповідь на друге завдання (тести) дає 2 бали.

Кожна правильна відповідь на третє завдання дає 3 бали.

Правильне розв'язання задачі оцінюється у 20 балів. Якщо хід розв'язання задачі правильний, а в розрахунках допущені помилки – задача оцінюється у 10-19 балів. 1-9 балів студент отримує, якщо визначив формули розв'язання задачі, а розрахунки відсутні. Якщо студент не зміг або не встиг розв'язати задачу - отримує 0 балів.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені лекції студент повинен законспектувати і показати викладачеві. Пропущені практичні заняття обов'язково необхідно відпрацювати в усній формі під час поточних консультацій викладача. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю необхідно написати у призначений викладачем час.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Закон України «Про державний бюджет на 2017 рік».
2. Закон України «Про підприємництво». // ВВРУ. – 2017. - № 14.

3. Закон України «Про власність» // Відомості Верховної Ради України. – 1991. № 20.
4. Закон України «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності». // ВВРУ. – 1992. - № 21.
5. Закон України «Про ціни і ціноутворення» // ВВРУ. – 1990. № 52.
6. Закон України «Про банки і банківську діяльність» // ВВРУ. – 1991. - № 25.
7. Закон України «Про зайнятість населення» // ВВРУ. – 1991. - № 14.
8. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»// ВВРУ. – 1991. - № 29.
9. Закон України «Про підприємства в Україні» // ВВРУ. – 1991. - № 24.
10. Закон України «Про податкову систему в Україні» // ВВРУ. – 1991.
11. Концепція переходу України до ринкової економіки. Розд. 5 Державне регулювання ринкових відносин. // ВВРУ. – 1990. - № 48.
12. Декларація про Державний суверенітет України. Розд. 6 «Економічна самостійність» ВВРУ. – 1990. - № 31.
13. Агапова Т.А., Серегина С.Ф. Макроэкономика: Учебник / Под общей ред. д.э.н., проф. А.В. Сидоровича; МГУ им. М.В. Ломоносова.- 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство «Дело и Сервис», 2002.
14. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2-х кн. — Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. — 2-ге вид., випр. і доп. Затверджено МОН / За ред. С.М. Панчишина. - К.: Знання, 2013. — 615 с.
15. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник. - К.: Атіка, 2002 р.
16. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О., Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- 2-ге вид., випр. - К.: Знання, 2005 р.
17. Бланшар О. Макроекономика. Учебник. / Пер. 2-го изд. – М.: Высшая Школа Экономики (Государственный Университет), 2015. 672 с.
18. Вечканов Г.С., Вечканова Г.Р. Макроекономика. – СПб.: Питер, 2002.
19. Гальперин В.М., Гребенников П.И., Леусский А.И., Тарасевич Л.С. Макроекономика: Учебник / Общ. ред. Л.С. Тарасовича. – СПб.: Экон. шк., 1994.
20. Долан Э. Дж. Макроекономика. – СПб.: 1994.
21. Дорнбуш Р., Фишер С. Макроекономика. -М.: Изд-во МГУ, 1997.
22. Задоя А. А., Петруня Ю. Е. - Основы экономики: Учебн. пособие. - К.: Вища школа.- Знання. 1998.
23. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. - М.: Прогресс, 1978.
24. Макконелл К. Р., Брю С. Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика / Пер. 19-го англ. изд. – М.: ИНФРА-М, 2016. – 1028 с.
25. Менкью Н. Г. Принципы экономикс. 4-е изд. / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2012. – 672 с.
26. Макроекономіка: навчальний посібник / М. Л. Данилович -Кропивницька, П. І. Стецюк, І. О. Тивончук – Львів: Видавництво Львівської політехніки - 2014. - 292 с.
27. Макроекономика: Учебник / В. Д. Базилевич, Е. С. Базилевич, Л. А. Баластрик; под ред. В. Д. Базилевича. — К. : Знання, 2015. — 694 с.
28. Панчишин Степан.- Макроекономіка: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотипне. – К.: Либідь, 2002.
29. Пилипенко Г.М. Макроекономіка. Навч. посібник – Д.: Національний гірничий університет, 2006.
30. Самуельсон П. Э., Нордхауз В. Д. Экономика / Пер. с англ.: 19-е изд. – М.: Диалектика-Вильямс, 2017. – 1360 с.
31. Солонінко К. С. Макроекономіка [текст] : навч. посіб. / К. С. Солонінко – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 200 с.
32. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Р. Экономика / Пер. с англ. 2-го изд. - М.: Дело ЛТД, 1995. - 864 с.
33. Хейне П., Беттке П. Дж., Причитко Д. Экономический образ мышления. - М.: Диалектика-Вильямс, 2016. – 528 с.

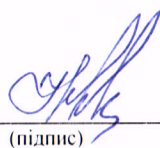
Допоміжна

1. Аналітична економія : Макроекономіка і мікроекономіка : Підручник: У 2-х кн. – Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. – 2-ге вид., випр. і доп. Затверджено МОН/ За ред. С.М. Панчишина. / К. : Знання. 2013.-615 с.
2. Бункина М.К., Семенов В.А. Макроэкономика (основы экономической политики): Уч. пособие.- М.: АО «ДИС», 1996.
3. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика/ Пер. 19-го англ. изд. – М.:ИНФРА-М, 2016-1028 с.
4. Макроекономіка : навчальний посібник / М.Л. Данилович – Кропивницька, П.І. Стецюк, І.О. Тивончук – Львів : Видавництво Львівської політехніки – 2014 . – 292 с.
5. Менкью Н.Г. Принципы экономикс. 4 изд. / Пер. с англ. – СПб. : Питер, 2012. – 672 с.
6. Савченко А.Г. та ін. Макроекономіка: Підручник .- К: Либідь, 1995.
7. Самуэльсон П. Э., Нордхауз В.Д. Экономика / Пер. с англ. : 19 изд. – М. : Диалектика-Вильямс. 2017. – 1360 с.
8. Соболев В.М. Макроэкономика – Харьков: «Студцентр», 1997.
9. Селищев А.С. Макроэкономика.- Питер, 2001.
10. Агапова Т.А., Серегина С.Ф. Макроэкономика: Учебник/ Под общей ред. д.э.н., проф. А.В. Сидоровича; МГУ им. М.В. Ломоносова.- 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство «Дело и Сервис», 2002.
11. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка. Навчальний посібник.-К.: Атіка, 2002.
12. Панчишин Степан.- Макроекономіка: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотипне. – К.: Либідь, 2002.
13. Задоя А.А., Петруня Ю.Е. Макроэкономика: Учебник. – К.: О-во «Знання», КОО, 2004.
14. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О., Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2005. – с. 17-45.
15. Пилипенко Г.М. Макроекономіка. Навч. посібник – Д.: Національний гірничий університет, 2006. – 5-16.
16. Економічна теорія: Підручник / За ред.. В.М. Тарасевича. – Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2005. - с. 262-275.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Національного банку України: [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

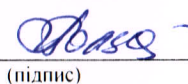
Розробник _____

(підпис)

(Н. І. Кобзар)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(Г. В. Ползікова)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
«Економічної теорії і права»
Протокол від «02» жовтня 2019 року № 3